

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан ГПФ

Людмила СТАНІСЛАВОВА

30.08.2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТИЛІСТИКА І КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка
 Спеціальність 014 Середня освіта
 Предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
 Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
 Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література)
 Обсяг дисципліни 5 кредитів ЄКТС
 Шифр дисципліни – ОПП 14
 Мова навчання українська
 Статус дисципліни обов'язкова (цикл професійної підготовки)
 Факультет гуманітарно-педагогічний
 Кафедра слов'янської філології

Форма навчання	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю	
	Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота (в т.ч. ПРС)	Залік	Іспит
			Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття			
Д	5	150	68	34		34		82		+
З	5	150	16	8		8		134		+

Схвалено на засіданні кафедри слов'янської філології
 Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завкафедри слов'янської філології Неля ПОДЛЕВСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету
 Голова вченої ради ГПФ Людмила СТАНІСЛАВОВА

СТИЛІСТИКА І КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Тип дисципліни	Вибіркова фахової підготовки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Мова навчання	Українська
Семестр	8
Кредити ЄКТС	5,0
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вміло *використовувати* понятійний апарат; *здійснювати* стилістичний аналіз текстів різних функціональних стилів української мови; правильно *використовувати* стилістичні ресурси української мови (фонетичні, лексичні, фразеологічні, словотворчі і граматичні засоби) для продукування текстів та висловлювань різних функціональних стилів української мови в усній та письмовій формі; *редагувати* тексти з помилками й конструювати стилістично довершений текст будь-якого стилю та жанру; розкривати закономірності функціонування української мови в різних сферах суспільного життя, в різних ситуаціях спілкування.

Зміст навчальної дисципліни: Стилїстика української мови. Основні поняття. Орфоепічні та акцентуаційні норми сучасної української мови. Стилїстичні ресурси фонетичного рівня. Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Стилїстичні ресурси лексико-фразеологічного рівня. Словотвірні норми сучасної української мови. Стилїстичні ресурси словотвірного рівня. Морфологічні норми сучасної української мови. Стилїстичні ресурси морфологічного рівня. Синтаксичні норми сучасної української мови. Стилїстичні ресурси синтаксичного рівня.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 24 год., практичні заняття – 42 год., самостійна робота – 80 год., разом – 150 год.

Форми (методи) навчання: при викладанні дисципліни використовуються технології навчання традиційні та сучасні (інформаційно-комунікаційні, інтерактивні, технологія перевернутого навчання тощо), зокрема це лекції (з використанням активних методів навчання, візуалізації), практичні заняття, самостійна робота (підготовка до лекційних та практичних занять та виконання індивідуальних завдань) і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок щодо аналізу мовленнєвих ресурсів різних рівнів в аспекті культури мовлення і стилістики.

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, презентація результатів виконання індивідуального завдання; письмове опитування (тестування).

Вид семестрового контролю: іспит.

Навчальні ресурси:

1. Кравець Л. Стилїстика української мови. Навчально-методичний посібник. ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ. ТОВ «РІК-У». Берегове-Ужгород. 2022. 150 с.
2. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: Підручник. 3-тє вид., пере- роб. і доповн. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2018. 248с.
3. Станіславова Л.Л. Стилїстика художнього тексту. Хмельницький, ХмЦНП, 2013. 350 с.
4. Стилїстика української мови (Теоретичні основи стилїстики. Художньо-виразові засоби мовлення) : навчально-методичний посібник для студентів-філологів закладів вищої освіти Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Уклад. І.І. Коломієць. Умань : Візаві, 2019. 240 с.
5. Модульне середовище для навчання MOODLE. Режим доступу : <https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=8404>
6. Електронна бібліотека університету. Режим доступу : http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент **Станіславова Л.Л.**

3. Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Стилістика і культура української мови» покликана показати стилістичну систему української мови в її довершеній, поліфункціональній формі; пов'язана з проблемами функціонування мови в суспільстві, із правилами організації мовних одиниць різних рівнів у різних сферах суспільної комунікації, із питаннями вдосконалення культури усного і писемного мовлення.

Пререквізити – вступ до мовознавства, сучасна українська літературна мова, українська діалектологія, усна народна творчість.

Кореквізити – атестаційний іспит з української мови та літератури.

Відповідно до ОПП із зазначеної спеціальності та навчального плану дисципліна має забезпечити:

компетентності:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері середньої освіти.

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК17. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів.

ФК2. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

ФК22. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі

ФК23. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК24. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, навчатися впродовж життя.

програмні результати навчання:

ПРН2. Вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою

ПРН5. Використовувати мовні засоби для пояснення учням навчального матеріалу, постановки проблемних питань, відповідати на запитання; застосовувати мову та мовні засоби як інструмент мотивації учнів до пізнання навколишнього світу.

ПРН18. Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

ПРН38. Аудіювати й створювати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН40. Моделювати й аналізувати лінгвістичні одиниці в стандартних і нестандартних ситуаціях, здійснювати лінгвістичний аналіз тексту через взаємозв'язок мовних одиниць.

Мета дисципліни: домогтися засвоєння студентами основних понять культури мови стилістики; підвищення загального мовного рівня студентів, оволодіння стилістичними нормами літературного мовлення; прищепити чуття естетики мовлення тощо.

Завдання дисципліни. Основні завдання дисципліни «Стилістика і культура української мови» в *теоретичному аспекті* зводяться до з'ясування головних понять, пов'язаних із функціональними стилями української літературної мови, з характеристикою стилістичних ресурсів сучасної української літературної мови, норм сучасної української літературної мови, як усного, так і писемного мовлення.

У *практичному аспекті* завдання стилістики української мови зводяться до оволодіння стилістичною системою української мови, стилістикою ресурсів і функціональною стилістикою; вироблення вмій і навичок визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах усіх стилів; ознайомлення із стилістичними прийомами і способами використання мовного матеріалу відповідно до умов і цільової настанови; вироблення вмій оцінювати стилістичні можливості мовних засобів; закріплення стилістичних навичок шляхом конструювання стилістично довершеного тексту; піднесення культури професійного, ділового й побутового мовлення.

Очікувані результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вміло *використовувати* понятійний апарат; *здійснювати* стилістичний аналіз текстів різних функціональних стилів української мови; правильно *використовувати* стилістичні ресурси української мови (фонетичні, лексичні, фразеологічні, словотворчі і граматичні засоби) для продукування текстів та висловлювань різних функціональних стилів української мови в усній та письмовій формі; *редагувати* тексти з помилками й конструювати стилістично довершений текст будь-якого стилю та жанру; розкривати закономірності функціонування української мови в різних сферах суспільного життя, в різних ситуаціях спілкування.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	л	п	с.р.	л	п	с.р.
Тема 1. Стилїстика української мови. Основні поняття. Культура спілкування і культура мовлення.	2	2	4			6
Тема 2. Орфоепічні та акцентуаційні норми сучасної української мови.	2	2	4			8
Тема 3. Стилїстичні ресурси фонетичного рівня.	2	2	6			8
Тема 4. Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Системно організовані групи слів. Фразеологізми.	2	4	6	2		8
Тема 5. Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання.	2	4	6			8
Тема 6. Стилїстичні функції лексичних одиниць	2	4	6		2	16
Тема 7. Засоби словесної образності.	2	4	6	2		8
Тема 8. Фразеологізми як стилїстичні ресурси.	2	2	6			8
Тема 9. Словотвірні норми сучасної української мови.	2	2	6			8
Тема 10. Стилїстичні ресурси словотвірного рівня.	2	2	6			8
Тема 11. Морфологічні норми сучасної української мови.	2	4	6	2	2	16
Тема 12. Стилїстичні ресурси морфологічного рівня.	2	2	6			8
Тема 13. Синтаксичні норми української мови	2	4	6	2	2	16
Тема 14. Стилїстичні ресурси синтаксичного рівня.	2	4	6		2	8
<i>Разом за семестр</i>	28	42	80	8	8	134

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для студентів денної форми навчання

№№	Перелік тем лекцій, їх анотації	К-ть годин
1	Стилїстика української мови. Основні поняття Сутність поняття «функціональний стиль». Основи класифікації функціональних стилів. Характеристика функціональних стилів української мови. Експресивні стилі в українській мові. Характеристика мовних засобів, використовуваних у стилях української мови. Індивідуальний стиль. <i>Література: Основна: 1,2,4,7,9 Додаткова: 21,23,25,31,32</i>	2
2	Орфоепічні та акцентуаційні норми української мови. Особливості вимови звуків в українській мові. Помилки у вимові звуків. Особливості наголошування в українській мові. Помилки у наголошуванні. <i>Література: Основна:1,2,3,4,9,10 Додаткова:4,9,19, 25,28</i>	2

3	<p>Стилістичні ресурси фонетичного рівня Поняття звукопису. Види звукових повторів за типом повторюваних елементів. Види звукових повторів за типом звукового сприйняття. Повтори звуків за місцем розташування. <i>Література: Основна: 1,2,3,4,9,10 Додаткова: 4,9,19, 25,28</i></p>	2
4	<p>Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Системно організовані групи слів. Фразеологізми. Слово та його значення. Пароніми. Синоніми. Фразеологізми. <i>Література: Основна: 2,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 2,3,6,7,8,10,12,14,15,20,34</i></p>	2
5	<p>Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання Уживання іншомовних слів. Мовна надмірність і мовна недостатність. Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання. Стилістичне розшарування лексики. Канцеляризми і штампи. <i>Література: Основна: 2,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 2,3,6,7,8,10,12,14,15,20,34</i></p>	2
6	<p>Стилістичні функції лексичних одиниць Багатозначні слова, омоніми. Амфіболія, антанаклаза як фігури неоднозначності. Пароніми та близькозвучні слова. Паронімічна атракція як стилістичний прийом. Типи та стилістичні функції антонімів. Оксиморон, його стилістичні функції. Типи та стилістичні функції синонімів. Хронологічно забарвлена лексика у художньому тексті. Лексика іншомовного походження у літературно-художньому тексті. Розмовна лексика у літературно-художньому тексті. <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30.35,37</i></p>	2
7	<p>Засоби словесної образності Порівняння. Метафора. Метонімія та синекдоха. Іронія. Алегорія. Символ. Гіпербола і літота. Епітет <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30.35,37</i></p>	2
8	<p>Фразеологізми як стилістичні ресурси Лексико-граматичні характеристики фразеологізмів у художніх текстах. Прийоми трансформації фразеологізмів у художньому тексті. Семантична та стилістична трансформація фразеологізмів при збереженні їх узуальної форми. Структурна і структурно-семантична трансформація фразеологізмів у художньому тексті. Подвійна актуалізація фразеологізмів. <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30.35,37</i></p>	2
9	<p>Словотвірні норми сучасної української мови Поняття про словотвірні норми. Нормативність творення відтопонімних слів. Творення присвійних прикметників. Аббревіація. Дієприкметники в українській мові. <i>Література: Основна: 1,2,3,4,5,6,7,11,13 Додаткова: 6,10,11,16,21,27,33,37</i></p>	2
10	<p>Стилістичні ресурси словотвірного рівня Оказіональний словотвір у художньому тексті. Типи okazіоналізмів за способом творення. Семантичні типи okazіоналізмів. Ступінь okazіональності та експресивний потенціал okazіоналізмів. <i>Література: Основна: 1,2,3,4,5,6,7,11,13 Додаткова: 6,10,11,16,21,27,33,37</i></p>	2

11	Морфологічні норми сучасної української мови. Іменник, прикметник Поняття морфологічної норми. Рід відмінюваних і невідмінюваних іменників. Число іменників. Особливості відмінювання іменників. Типові порушення норми при творенні форм ступенів порівняння прикметників. Нормативність уживання граматичних форм займенника. Числівник. Відмінювання та сполучуваність числівників. Дієслово. Конструкції активного та пасивного стану. <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10 Додаткова: 6,11,16,21,24,27,33</i>	2
12	Стилістичні ресурси морфологічного рівня Ненормативне творення граматичних форм у літературно-художньому тексті. Морфологічні варіанти у літературно-художньому тексті. <i>Література: Основна: 1,2,4,5,8,9,10,11,13 Додаткова: 20,23,25,32,37</i>	2
13	Синтаксичні норми української мови у побудові словосполученнях, речення Порядок слів у реченні. Побудова словосполучень: складні випадки керування. Координація підмета і присудка. Узгодження означень з означуваними іменниками. Побудова речень з однорідними членами речення. Правила побудови речень, ускладнених прямою мовою. Правила побудови речень, ускладнених дієприкметниковими, дієприслівниковими зворотами. Правила побудови речень, до складу яких входять займенники. Особливості побудови складних речень. <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 11,16,21,24,27</i>	2
14	Стилістичні ресурси синтаксичного рівня Проблема визначення терміна «стилістична фігура». Фігури повтору. Фігури паралелізму. Фігури, що будуються з порушенням логіко-семантичного, граматичного сполучення слів. Фігури, творені додаванням або пропуском елементів. Фігури нетипового поділу конструкції. Патетичні фігури. <i>Література: Основна: 2,4,8,9,11,12 Додаткова: 13,25,31,32,37</i>	2
Всього:		28

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

№№ тем	Перелік тем лекцій, їх анотації	К-ть годин
1	Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови Загальна характеристика лексико-фразеологічних норм. Особливості вживання синонімів, омонімів, антонімів, паронімів. Використання слів іншомовного походження. Мовленнєва надмірність: тавтологія і плеоназм. Фразеологізми і культура мовлення. <i>Література: Основна: 2,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 2,3,6,7,8,10,12,14,15,20,34</i>	2
2	Засоби словесної образності. Фразеологізми як стилістичні ресурси Порівняння. Метафора. Метонімія та синекдоха. Іронія. Алгоритм. Символ. Гіпербола і літота. Епітет. Лексико-граматичні характеристики фразеологізмів у художніх текстах. Прийоми трансформації фразеологізмів у художньому тексті. Семантична та стилістична трансформація фразеологізмів при збереженні їх узуальної форми. Структурна і структурно-семантична трансформація фразеологізмів у художньому тексті. Подвійна актуалізація фразеологізмів. <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30,35,37</i>	2
3	Морфологічні норми сучасної української мови. Стилістичні ресурси морфологічного рівня Поняття морфологічної норми. Рід відмінкових і невідмінкових іменників. Особливості відмінювання іменників. Типові порушення норми при творенні форм ступенів порівняння прикметників. Нормативність уживання граматичних форм	2

	займенника. Специфіка відмінювання числівників. Нормативність уживання граматичних форм дієслова. <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10 Додаткова: 6,11,16,21,24,27,33</i>	
4	Синтаксичні норми сучасної української мови Порядок слів у реченні. Особливості координації присудка з підметом. Побудова словосполучень: складні випадки керування. Однорідні члени речення і культура мовлення. Особливості побудови складних речень. <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 11,16,21,24,27</i>	2
	Всього:	8

5.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми навчання

№№	Перелік тем практичних занять, зміст практичних занять	К-ть годин
1	Стилістика української мови. Основні поняття Сутність поняття «функціональний стиль». Основи класифікації функціональних стилів. Характеристика функціональних стилів української мови. Експресивні стилі в українській мові. Характеристика мовних засобів, використовуваних у стилях української мови. Індивідуальний стиль. <i>Література: Основна: 1,2,4,7,9 Додаткова: 21,23,25,31,32</i>	2
2	Орфоепічні та акцентуаційні норми української мови. Особливості вимови звуків в українській мові. Помилки у вимові звуків. Особливості наголошування в українській мові. Помилки у наголошуванні. <i>Література: Основна: 1,2,3,4,9,10 Додаткова: 4,9,19, 25,28</i>	2
3	Стилістичні ресурси фонетичного рівня Поняття звукопису. Види звукових повторів за типом повторюваних елементів. Види звукових повторів за типом звукового сприйняття. Повтори звуків за місцем розташування. <i>Література: Основна: 1,2,3,4,9,10 Додаткова: 4,9,19, 25,28</i>	2
4	Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Системно організовані групи слів. Слово та його значення. Пароніми. Синоніми. <i>Література: Основна: 2,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 2,3,6,7,8,10,12,14,15,20,34</i>	2
5	Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Фразеологізми. Походження фразеологізмів. Значення фразеологізмів. <i>Література: Основна: 2,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 2,3,6,7,8,10,12,14,15,20,34</i>	2
6	Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання. Стилістичне розшарування лексики. <i>Література: Основна: 2,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 2,3,6,7,8,10,12,14,15,20,34</i>	2
7	Лексичні норми української мови Уживання іншомовних слів. Мовна надмірність і мовна недостатність. Канцеляризми і штампи. <i>Література: Основна: 2,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 2,3,6,7,8,10,12,14,15,20,34</i>	2
8	Стилістичні функції системно організованих груп слів Багатозначні слова, омоніми. Амфіболія, антанаклаза як фігури неоднозначності. Пароніми та близькозвучні слова. Паронімічна атракція як стилістичний прийом. Типи та стилістичні функції антонімів. Оксиморон, його стилістичні функції. Типи та стилістичні функції синонімів. <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30.35,37</i>	2

9	<p>Стилістичні функції хронологічно забарвленої лексики, іншомовної та розмовної лексики Хронологічно забарвлена лексика у художньому тексті. Лексика іншомовного походження у літературно-художньому тексті. Розмовна лексика у літературно-художньому тексті. <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30.35,37</i></p>	2
10	<p>Засоби словесної образності Порівняння. Метафора. Метонімія та синекдоха. <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30.35,37</i></p>	2
11	<p>Засоби словесної образності Іронія. Алгоритія. Символ. Гіпербола і літота. Епітет. <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30.35,37</i></p>	2
12	<p>Фразеологізми як стилістичні ресурси Лексико-граматичні характеристики фразеологізмів у художніх текстах. Прийоми трансформації фразеологізмів у художньому тексті. Семантична та стилістична трансформація фразеологізмів при збереженні їх узуальної форми. Структурна і структурно-семантична трансформація фразеологізмів у художньому тексті. Подвійна актуалізація фразеологізмів. <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30.35,37</i></p>	2
13	<p>Словотвірні норми сучасної української мови Поняття про словотвірні норми. Нормативність творення відтопонімних слів. Творення присвійних прикметників. Абревіація. Дієприкметники в українській мові. <i>Література: Основна: 1,2,3,4,5,6,7,11,13 Додаткова: 6,10,11,16,21,27,33,37</i></p>	2
14	<p>Стилістичні ресурси словотвірного рівня Оказіональний словотвір у художньому тексті. Типи оказіоналізмів за способом творення. Семантичні типи оказіоналізмів. Ступінь оказіональності та експресивний потенціал оказіоналізмів. <i>Література: Основна: 1,2,3,4,5,6,7,11,13 Додаткова: 6,10,11,16,21,27,33,37</i></p>	2
15	<p>Морфологічні норми сучасної української мови. Іменник, прикметник Поняття морфологічної норми. Рід відмінюваних і невідмінюваних іменників. Число іменників. Особливості відмінювання іменників. Типові порушення норми при творенні форм ступенів порівняння прикметників. <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10 Додаткова: 6,11,16,21,24,27,33</i></p>	2
16	<p>Морфологічні норми сучасної української мови. Займенник, числівник, дієслово і його форми Нормативність уживання граматичних форм займенника. Числівник. Відмінювання та сполучуваність числівників. Дієслово. Конструкції активного та пасивного стану. <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10 Додаткова: 6,11,16,21,24,27,33</i></p>	2
17	<p>Стилістичні ресурси морфологічного рівня Ненормативне творення граматичних форм у літературно-художньому тексті. Морфологічні варіанти у літературно-художньому тексті. <i>Література: Основна: 1,2,4,5,8,9,10,11,13 Додаткова: 20,23,25,32,37</i></p>	2
18	<p>Синтаксичні норми української мови у побудові словосполученнях, речення Порядок слів у реченні. Побудова словосполучень: складні випадки керування. Координація підмета і присудка. Узгодження означень з означуваними іменниками. <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 11,16,21,24,27</i></p>	2
19	<p>Синтаксичні норми української мови у побудові ускладненого і складного речення Побудова речень з однорідними членами речення. Правила побудови речень, ускладнених прямою мовою. Правила побудови речень, ускладнених</p>	2

	дієприкметниковими, дієприслівниковими зворотами. Правила побудови речень, до складу яких входять займенники. Особливості побудови складних речень <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 11,16,21,24,27</i>	
20	Стилістичні ресурси синтаксичного рівня Проблема визначення терміна «стилістична фігура». Фігури повтору. Фігури паралелізму. Фігури, що будуються з порушенням логіко-семантичного, граматичного сполучення слів. <i>Література: Основна: 2,4,8,9,11,12 Додаткова: 13,25,31,32,37</i>	2
21	Стилістичні ресурси синтаксичного рівня Фігури, творені додаванням або пропуском елементів. Фігури нетипового поділу конструкції. Патетичні фігури. <i>Література: Основна: 2,4,8,9,11,12 Додаткова: 13,25,31,32,37</i>	2
	Загальна кількість годин:	42

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№№	Перелік тем практичних занять, зміст практичних занять	К-ть годин
1	Стилістичні ресурси лексичного рівня Багатозначні слова, омоніми. Амфіболія, антанаклаза як фігури неоднозначності. Пароніми та близькозвучні слова. Паронімічна атракція як стилістичний прийом. Типи та стилістичні функції антонімів. Оксиморон, його стилістичні функції. Типи та стилістичні функції синонімів. Хронологічно забарвлена лексика у художньому тексті. Лексика іншомовного походження у літературно-художньому тексті. Розмовна лексика у літературно-художньому тексті. <i>Література: Основна: 4,8,9,11 Додаткова: 23,25,30.35,37</i>	2
2	Морфологічні норми сучасної української мови Поняття морфологічної норми. Рід відмінюваних і невідмінюваних іменників. Число іменників. Особливості відмінювання іменників. Типові порушення норми при творенні форм ступенів порівняння прикметників. <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10 Додаткова: 6,11,16,21,24,27,33</i>	2
3	Синтаксичні норми сучасної української мови Побудова речень з однорідними членами речення. Правила побудови речень, ускладнених прямою мовою. Правила побудови речень, ускладнених дієприкметниковими, дієприслівниковими зворотами. Правила побудови речень, до складу яких входять займенники. Особливості побудови складних речень <i>Література: Основна: 1,3,5,6,7,10,13 Додаткова: 11,16,21,24,27</i>	2
4	Стилістичні ресурси синтаксичного рівня Проблема визначення терміна «стилістична фігура». Фігури повтору. Фігури паралелізму. Фігури, що будуються з порушенням логіко-семантичного, граматичного сполучення слів. Фігури, творені додаванням або пропуском елементів. Фігури нетипового поділу конструкції. Патетичні фігури. <i>Література: Основна: 2,4,8,9,11,12 Додаткова: 13,25,31,32,37</i>	2
	Всього:	8

5.3. Зміст самостійної роботи (зокрема й індивідуальної)

Самостійна робота студентів *денної* форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання домашніх та контрольних робіт, теоретичного опитування в усній або письмовій формах, тестування з теоретичного

матеріалу, виконанні індивідуальних завдань у вигляді презентацій, відеопроєктів, повідомлень тощо. Студенти *заочної* форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання і варіанти встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт розміщені також на відповідній сторінці дисципліни у MOODLE.

№	Зміст самостійної роботи	К-ть годин
1	<p>Стилістика української мови. Основні поняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйтеся до Практичного заняття. 2. Доберіть вислови письменників, науковців, діячів культури про багатство стилістичної системи української мови, її мовно-виражальних засобів. 3. Із творів художньої літератури, матеріалів ЗМІ, підручників тощо доберіть зразки текстів різних стилів. Усно охарактеризувати найголовніші ознаки кожного. 4. Виконайте контрольне тестове завдання. <p>2. Виконайте домашні завдання до ПЗ 1 (MOODLE).</p>	4
2	<p>Орфоепічні та акцентуаційні норми сучасної української мови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доберіть вислови відомих науковців, діячів культури, майстрів художнього слова про милозвучність української мови. 2. Підготуйте повідомлення на одну із запропонованих тем: <ul style="list-style-type: none"> • Типові орфоепічні помилки в мовленні дикторів. • Орфоепічні помилки, що трапляються в мовленні однокласника. 3. Виконайте навчальні тести. 4. Виконайте контрольний тест. 5. Підготуйтеся до Практичного заняття. 	4
3	<p>Стилістичні ресурси фонетичного рівня</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укладіть глосарій стилістичних ресурсів фонетичного рівня. 2. Підготуйтеся до Практичного заняття. 3. Проаналізуйте поетичні тексти з огляду на використання у них повторів звуків, словосполучень, звуконаслідувальних слів, ономатопів. 	6
4	<p>Лексико-фразеологічні норми сучасної української мови. Системно організовані групи слів. Фразеологізми.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Випишіть десять народних прислів'їв, побудованих на антонімії. 2. Випишіть зі «Словника паронімів» 20 прикладів паронімів, які викликали у Вас труднощі у встановленні значення. 3. Із сучасної преси випишіть 10 речень з перифразами, поясніть доцільність їхнього вживання. 4. Виконайте навчальні тестові завдання. 5. Виконайте контрольне тестове завдання. 6. Підготуйтеся до Практичного заняття. 	6
5	<p>Лексика сучасної української літературної мови за сферою її використання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйтеся до Практичного заняття. 	6
6	<p>Стилістичні функції лексичних одиниць</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укладіть глосарій лексико-семантичних груп слів. 2. Проаналізуйте газетне видання (на вибір) на частотність іншомовних слів. Поміркуйте над доцільністю спостереженого слововжитку. 3. Виконайте навчальні тестові завдання. 4. Виконайте контрольні тестові завдання. 5. Підготуйтеся до Практичного заняття. 	6

7	Засоби словесної образності 1. Опрацюйте навчальні презентації «Засоби словесної образності». 2. Виконайте контрольне тестове завдання. 3. Укладіть глосарій тропів як стилістичних ресурсів. 4. Випишіть із періодики 5–6 речень із різними видами тропів. Поясніть їх стилістичний вплив на зміст записаного. 5. Виконайте лексико-стилістичний аналіз поетичного тексту. 6. Підготуйтеся до Практичного заняття 8.	6
8	Фразеологізми як стилістичні ресурси 1. Опрацюйте навчальні презентації «Фразеологізми як стилістичні ресурси». 2. Укладіть глосарій фразеологізмів як стилістичних ресурсів. 3. Проаналізуйте текст з метою виявлення прийомів стилістичного використання фразеологізмів 4. Виконайте навчальні тестові завдання. 5. Виконайте контрольні тестові завдання. 6. Підготуйтеся до Практичного заняття 9.	6
9	Словотвірні норми сучасної української мови 1. Ознайомтеся із завданнями Тренажера з української мови. 2. Виконайте навчальні тестові завдання. 3. Виконайте контрольні тестові завдання. 4. Підготуйтеся до Практичного заняття 10.	6
10	Стилістичні ресурси словотвірного рівня 1. Ознайомтеся із завданнями Тренажера з української мови. 2. Виконайте навчальні тестові завдання. 3. Виконайте контрольні тестові завдання. 4. Підготуйтеся до Практичного заняття 10.	6
11	Морфологічні норми сучасної української мови. Іменник, прикметник 1. Складіть таблицю «Вживання відмінкових форм іменників у сполученні з числівниками (кількісними, збірними, дробовими)». 2. Виконайте навчальні тестові завдання. 3. Виконайте контрольне тестове завдання. 4. Підготуйтеся до Практичного заняття.	6
12	Стилістичні ресурси морфологічного рівня 1. Укладіть глосарій стилістичних ресурсів морфологічного рівня. 2. Виконайте контрольне тестове завдання. 3. Підготуйтеся до Практичного заняття. 4. Здійсніть групове дослідження прийомів використання морфологічних категорій з метою увиразнення тексту.	6
13	Синтаксичні норми сучасної української мови у побудові словосполучення, речення. 1. Випишіть із газетних текстів 20 речень, у яких порушено синтаксичні норми; пояснити причини помилок і запропонувати правильний варіант. 2. Виконайте навчальні тестові завдання. 3. Виконайте контрольні тестові завдання. 4. Підготуйтеся до Практичного заняття.	6
14	Стилістичні ресурси синтаксичного рівня 1. Укладіть глосарій стилістичних ресурсів синтаксичного рівня. 2. Виконайте навчальні тестові завдання. 3. Виконайте контрольні тестові завдання. 4. Підготуйтеся до Практичного заняття 17. 5. Здійсніть самостійне стилістичне дослідження художнього тексту.	6
	Всього:	80

Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Приблизний перелік тем для рефератів, статей

1. Інтернет-спілкування як різновид епістолярного стилю.
2. Дипломатичний стиль: специфіка жанрового різновиду.
3. Особливості конфесійного стилю.
4. Стилістичні функції вигуків і звуконаслідувань у художньому мовленні.
5. Використання фонетичних засобів художньої виразності в українській поезії.
6. Стилістичне призначення різних прошарків лексики (на матеріалі художніх творів, публіцистики, мови сакрального стилю).
7. Проблема молодіжного сленгу.
8. Явища індивідуально-авторської видозміни фразеологічних одиниць у художній та публіцистичній літературі: способи перетворень, мета вживання.
9. Оказіоналізми та їх значення для розвитку української мови.
10. Стилістичний потенціал дієслівних форм і категорій (на матеріалі художнього мовлення).
11. Фігури поетичного синтаксису у мовотворчості українських письменників.
12. Стилістичні фігури у мові публіцистики.
13. Поетичний синтаксис художньої мови українських письменників).
14. Метафоризація та її різновиди.
15. Стилістичні функції перифраз у текстах художнього і публіцистичного стилів.
16. Уживання каламбурів у текстах художнього та публіцистичного стилів.
17. Роль антонімії в текстах різних стилів. Чим споріднені антонімія та іронія?
18. Антитеза, оксюроморон. Їх роль у художніх текстах.
19. Стилістичні функції неологізмів, оказіоналізмів.
20. Уживання діалектизмів та жаргонізмів у текстах різних стилів.
21. Крилаті слова та афоризми. Їх стилістична роль.
22. Стилістичні можливості оказіонального словотвору у літературно-художньому тексті.

6. Технології та методи навчання

Форми організації навчання: навчальні заняття (лекція, практичне заняття, консультація), самостійна робота, індивідуальні завдання (презентація або відеопроєкти), практична підготовка.

Методи навчання: словесні (розповідь викладача, бесіда, пояснення, робота з текстом), наочні (демонстрація реальних або зображених об'єктів, явищ і їх спостереження), практичні (вправи, завдання, тестування).

Технології навчання: репродуктивні, проєктні (проєкти про мови, презентації тощо), інтерактивні, інформаційно-комп'ютерні, технології змішаного, перевернутого, дистанційного, контекстного навчання.

Інструменти ІКТ (PowerPoint, MOODLE, ZOOM, хостинг YouTube, месенджери (Viber, корпоративна електронна пошта тощо).

7. Методи контролю

Поточний контроль може здійснюватися під час лекційних і практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю, як усне опитування, письмове опитування (самостійні та контрольні роботи); презентація індивідуальних робіт; тестовий контроль.

8. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень студентів здійснюється відповідно до

Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною шкалою** і виставляється в електронному журналі обліку успішності з урахуванням вагових коефіцієнтів, визначених для кожного виду робіт.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється шляхом усного, письмового опитування або тестування у MOODLE (до визначених тем). Водночас оцінюється рівень практичних умінь шляхом виконання різноманітних аудиторних та домашніх завдань.

Індивідуальні проєкти студенти презентують під час аудиторних занять або завантажують у MOODLE для перевірки викладачеві.

Якщо студент отримав негативну оцінку з якогось виду роботи, то він має ліквідувати заборгованість в установленому порядку.

Підсумковий контроль проводиться у формі *іспиту*. Семестрова підсумкова оцінка складається із суми середньозваженої оцінки з усіх видів навчальної роботи, виконаних і складених позитивно з урахуванням коефіцієнтів вагомості (60%) і оцінки, отриманої у ході складання підсумкового контролю (40%). Розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт. Іспит виставляється студентам при отриманні з дисципліни від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться оцінка, що відповідає 4-бальній шкалі оцінювання, за шкалою ECTS – оцінка, що відповідає набраній студентом кількості балів.

Студенти мають можливість отримати знання з окремих тем курсу шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://cutt.ly/b0NScXn>), п.4. «Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою».

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті) (<https://cutt.ly/P0NSU1q>)

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнювальні висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть бути окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки .

Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Водночас набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання, і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускає помилки у визначенні понять, перекручує їхній зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання в семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Домашнє завдання	Семестровий контроль – іспит
Теоретичне опитування	Практичне завдання	Тестовий контроль	Самостійна робота		
0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання в семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Семестровий контроль – іспит
Практичне завдання	Тестовий контроль	Контрольна робота	
0,1	0,1	0,3	0,5

Співвідношення і межі набраної суми балів, що відповідають кожній оцінці в вітчизняній шкалі оцінювання і шкалі ECTS, встановлені відповідно до шкали ECTS:

ВІДПОВІДНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНОЇ ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКІЙ

Оцінка ECTS	Бали	Вітчизняна шкала	
A	4,75–5,00	5	ВІДМІННО – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4	ДОБРЕ – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,51–4,24	4	ДОБРЕ – в загальному правильна відповідь з двома-трьма суттєвими помилками
D	3,25–3,50	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання

FX	2,00–2,99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

9.ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАТЬ

1. Назвіть і коротко схарактеризуйте сфери використання стилів української мови.
2. Назвіть основні мовні засоби наукового стилю.
3. Які загальні особливості публіцистичного стилю?
4. Які основні ознаки офіційно-ділового стилю?
5. Які загальні ознаки розмовного стилю?
6. Якими є загальні ознаки літературно-художнього стилю?
7. Схарактеризуйте поняття «індивідуальний стиль мовлення».
8. Схарактеризуйте якості грамотної мови (правильність; точність; логічність, чистота, виразність, багатство, доречність).
9. Якою є історія розвитку етикету, у чому полягає його роль житті людей?
10. У чому виявляється тактовність?
11. Ввічливість у мовленні. Основні поради для досягнення належного рівня мовленнєвого спілкування.
12. Роль жестів і міміки у спілкуванні людей.
13. Виконання яких правил уможливило дотримання милозвучності української мови?
14. Які особливості має вимова слів іншомовного походження?
15. Назвіть основні правила наголошування іменників.
16. Назвіть основні правила наголошування прикметників.
17. Назвіть основні правила наголошування дієслів.
18. Назвіть основні правила наголошування числівників, займенників.
19. Назвіть основні правила наголошування прислівників.
20. Дайте загальну характеристику прийомів звукопису.
21. Схарактеризуйте види звукових повторів за типом повторюваних елементів.
22. Схарактеризуйте види звукових повторів за типом звукового сприйняття.
23. Схарактеризуйте повтори звуків за місцем розташування звуків.
24. Які правила регламентують використання в українській мові просторічної лексики, діалектизмів, жаргонізмів, канцеляризмів, слів-паразитів і слів-штампів?
25. Яку роль у побудові точного, виразного мовлення відіграють синоніми української мови?
26. Які помилки можуть виникати у мовленні внаслідок незнання різниці у значеннях паронімів?
27. Якими правилами слід керуватися при використанні слів іншомовного походження?
28. Назвіть типові помилки при використанні фразеологізмів.
29. Схарактеризуйте фігури неоднозначності.
30. Схарактеризуйте поняття «пароніми», «близькозначні слова», «паронімія», «паронімічна атракція».
31. Схарактеризуйте антитезу як фігуру контрасту: типи антитез (за якісними і кількісними показниками), прийоми увиразнення антитез.
32. Схарактеризуйте стилістичні функції синонімів у літературно-художньому тексті.
33. Наведіть загальну класифікацію лексичних груп сучасної української мови. Схарактеризуйте узагальнені прийоми використання слів, що належать до різних лексичних груп.
34. Схарактеризуйте типи і функції застарілих слів, архаїзмів.
35. Схарактеризуйте типи іншомовних слів, їх стилістичні функції у літературно-художньому тексті.

36. Схарактеризуйте групи слів розмовної лексики, стилістичні функції різних груп слів розмовної лексики у літературно-художньому тексті.
37. Дайте загальну характеристику поняття «порівняння», схарактеризуйте граматичні способи вираження порівнянь, їх типи.
38. Дайте загальне визначення поняття «метафора», схарактеризуйте способи граматичного вираження метафор.
39. Схарактеризуйте поняття «метонімія», «синекдоха», їх основні типи.
40. Схарактеризуйте поняття «епітет», основні типи епітетів.
41. Схарактеризуйте прийоми стилістичного використання фразеологізмів у літературно-художньому тексті у зв'язку з синонімією та антонімією.
42. Схарактеризуйте прийоми семантичної трансформації фразеологізмів літературно-художньому тексті.
43. Схарактеризуйте типи структурно-семантичної трансформації фразеологізмів у літературно-художньому тексті.
44. Назвіть основні причини порушення словотвірних норм у мовленні.
45. Схарактеризуйте особливості творення відтопонімних назв.
46. Схарактеризуйте особливості творення присвійних прикметників.
47. За якими правилами творяться дієприкметники в українській мові?
48. За якими правилами визначається рід невідмінюваних іменників української мови?
49. За якими правилами визначається закінчення іменників другої відміни чоловічого роду у родовому відмінку однини?
50. Схарактеризуйте особливості творення кличної форми.
51. Схарактеризуйте особливості творення і відмінювання прізвищ, імен по батькові.
52. Схарактеризуйте типові порушення при творенні ступенів порівняння прикметників.
53. Які правила визначають вживання займенників?
54. Схарактеризуйте особливості відмінювання кількісних, порядкових, дробових числівників.
55. Якими є особливості використання конструкцій з дієсловами активного і пасивного стану в українській мові?
56. Схарактеризуйте прийом порушення нормативних морфологічних форм у сфері іменника, дієслова як стилістичний засіб у літературно-художньому тексті.
57. Схарактеризуйте типи та стилістичний потенціал морфологічних варіантів у сфері іменників, дієслів, прикметників.
58. Схарактеризуйте типи та стилістичний потенціал транспозицій у літературно-художньому тексті.
59. Якими є причини порушення норм керування в українській мові?
60. Як уникати помилок у конструкціях зі спільним додатком?
61. За якими правилами здійснюється координація присудка і підмета?
62. Схарактеризуйте правила побудови речень з однорідними членами.
63. Схарактеризуйте правила побудови речень, ускладнених прямою мовою.
64. Схарактеризуйте правила побудови речень, ускладнених дієприслівниковими зворотами.
65. Схарактеризуйте правила побудови речень, до складу яких входять займенники.
66. Схарактеризуйте особливості побудови складних речень.
67. Схарактеризуйте фігури повтору.
68. Схарактеризуйте фігури паралелізму.
69. Схарактеризуйте фігури з порушенням логіко-граматичного сполучення слів.
70. Схарактеризуйте фігури, творені додаванням або пропуском елементів.
71. Схарактеризуйте фігури нетипового поділу конструкцій.
72. Схарактеризуйте патетичні фігури.
- 73.

10. Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Стилістика української мови» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Видано навчальний посібник:

1. Станіславова Л.Л. Стилістика художнього тексту: Навч. посібник для студ. вищих навч. Закладів / Л.Станіславова. – Хмельницький, ХмЦНП, 2013. 235 с.

2. Стилістика і культура української мови : методичні вказівки для практичних занять і самостійної роботи студентів, що навчаються за освітньою програмою «Середня освіта (мови і літератури (польська, українська)). Хмельницький національний університет, кафедра слов'янської філології; уклад. Л.Л. Станіславова. Хмельницький; ХНУ, 2020. 112 с.

11. Рекомендована література

Основна література

1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови : навч. посіб. Львів : Світ, 2003. 432 с.
2. Бондарева Н.О. Стилістика української мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Четверта хвиля, 2010. 248 с.
3. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови: Навчальний посібник – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 255с.
4. Дудик П.С. Стилістика української мови: Навчальний посібник. К.: Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с.
5. Кравець Л.В. Стилістика української мови: Практикум: Навчальний посібник К.: Вища школа, 2004. 198 с.
6. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Н.Д.Бабич. Чернівці: Книги ХХІ, 2006. 496 с.
7. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навч.посіб. К.: «Академія», 2007. 360 с.
8. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилістика української мови. Київ: Вища школа, 2003. 462 с.
9. Пономарів О.Д. Стилістика сучасної української мови: підручник. 3-є вид., переробл. і доповов. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.
10. Ришко О. М. Практична стилістика: навчальний посібник. К.: НАУ, 2010. 320 с.
11. Станіславова Л.Л. Стилістика художнього тексту. Хмельницький, ХмЦНП, 2013. 350 с.
12. Стилістика української мови (Теоретичні основи стилістики. Художньо-виразові засоби мовлення): навчально-методичний посібник для студентів-філологів закладів вищої освіти Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Уклад. І.І. Коломієць. Умань : Візаві, 2019. 240 с.
13. Шульжук Н.В. Стилістика сучасної української літературної мови: навчально-методичний посібник для студентів філологічних спеціальностей ВНЗ. Рівне – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. 304 с.

Додаткова література

1. Антисуржик/ За заг. ред. О.Сорбенської. Львів, 1994. 194 с.
2. Береза Т., Зубрицька І., Зелений Ю. Мова – не калька: словник української мови Львів : Априорі, 2015. 664 с.
3. Береза Т. Слова, що нас збагачують : словник вишуканої української мови. Львів : Априорі, 2016. – 384 с.
4. Беценко Т. Фоностилістичний рівень філологічного аналізу художнього тексту (На прикладі поезії Павла Тичини «О панно Інно»). *Дивослово*. 2013. № 2. С. 33–38.
5. Бибики С.П. Стильова розмовна мова та розмовна лексика. *Культура слова*. 2011. №7,с.59-65.

6. Бибик С.П., Єрмоленко С.Я., Коць Т.А. та ін. Літературна норма і мовна практика: монографія / за ред. С.Я. Єрмоленко. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.
7. Блізніченко О. Усунення лексичних помилок у вживанні паронімів. Урок української мови. 10 клас. Українська мова й література в сучасній школі. 2012. № 4. С. 36–39.
8. Бузько С.А. Розмовно-просторічна лексика в текстах української постмодерної прози / Бузько С.А. *Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*: зб.наук.праць. Вип. 2. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2008. С.68-74.
9. Головащук С.І. Складні випадки наголошення : словник довідник. К.: Либідь, 1995. 192 с.
10. Головащук С.І. Словник довідник з українського літературного слововживання. К.: Наукова думка, 2004 . 448 с.
11. Голосовська Г. Українська мова для всіх: навч. посіб. 2-ге вид., випр., доповн. К.: ВЦ «Академія», 2015. 208 с.
12. Гуйванюк Н. Соціально маркована лексика Буковинського краю в історичних романах Михайла Івасюка. *Мовознавчий вісник: зб. наук. пр. Черкаського національного ун-ту ім. Б. Хмельницького*. – Черкаси: ЧНУ, 2009. Вип. 9. С.249-260.
13. Дегтярьова І.О. Стилістичний синтаксис української постмодерністської прози. *Українська мова*. 2009. № 3. С. 27-38.
14. Должикова Т.І., Зубова Т.П. Жаргонізми в мові творів Оксани Забужко. *Лінгвістика. Зб.наук.праць Луганського національного ун-ту імені Тараса Шевченка*. №2(14). Луганськ: В-во ЛНУ ім.Т.Шевченка, 2008. – С.173-177.
15. Каленюк С.О. Лексика творів Уласа Самчука: народно розмовні джерела, семантична структура та стилістичні функції: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 – українська мова. Київ, 2007. 18 с.
16. Капелюшний А.О. Стилістика й редагування: практичний словник-довідник журналіста. Львів: Паіс, 2002. 576 с.
17. Качуровський І. В. Основи аналізу мовних форм (стилістика) Мюнхен; Ніжин, 1994. 135 с.
18. Качуровський І. В. Основи аналізу мовних форм (стилістика): Фігури і тропи Мюнхен; Київ , 234 с.
19. Качуровський І. В. Фоніка : К.: Либідь, 1994. 166 с.
20. Клименко Н., Мельник-Крисаченко П. Українська легко! Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля». 2016. 76 с.
21. Конторчук Г. Стилістика сучасної української мови: практичний курс: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Житомир: Рута, 2012. 219 с.
22. Лиманчук Л.М. Іншомовна лексика в романі П.Загребельного «Роксолана»: семантико-стилістичний аспект / Л.М.Лиманчук, Ю.О.Никищенко // *Філологічні науки: Зб. наук. праць*. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2008. – С.80-85.
23. Літературознавча енциклопедія: У двох томах / Ав.-уклад. Ю.І.Ковалів. К.: ВЦ «Академія», 2007. (608+624с.)
24. Марчук О. І. Сучасна українська мова: практикум : метод. Рекомендації. Одеса, ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2019. 104 с.
25. Основні лінгвостилістичні поняття і категорії : (словник довідник філолога) / МОН України, Уманський держ. пед. ун т ім. П. Тичини; укладач І. І. Коломієць. 4 те вид., перер обл. та допов. Умань: Візаві , 2017. 272 с.
26. Полюга Л.М. Словник антонімів української мови / За ред.. Л.С.Паламарчука. – 2-е вид., доп.і випр. / Л.М.Полюга. – К.:Довіра, 2004. – 275 с.
27. Практикум з української мови за професійним спрямуванням: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Укл. Л. І. Прокопенко. Одеса. 2021. 120 с.

28. Проблеми унормування сучасної української мови. Наголос [навчально-методичний посібник для вчителів української мови і літератури] / за наук. ред. О.М. Вікторіної. Кропивницький: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2019. 112 с.
29. Процик Л.Г. Запозичені слова, їх стилістичні функції .*Вивчаємо українську мову та літературу* . 2013. № 13. С. 16-19.
30. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля К., 2006. 716 с.
31. Словник тропів і стилістичних фігур / автор укладач В. Ф. Святовець. К.: Академія, 2011. 176 с.
32. Стилїстика української мови: навчально методичний посібник / упоряд.: А.С. Попович, Л.Марчук. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 172 с.
33. Український правопис. Національна академія наук України. К. : Наук. думка, 2019. 393 с.
34. Уліщенко О. Мова чудова. Харків. Vivat. 2016. 356 с.
35. Ужченко В.Д., Ужченко Д.В. Фразеологія сучасної української мови: Навч.посіб. К.: Знання, 2007. 494с.
36. Українська мова. Енциклопедія. Редкол.: В.М. Русанівський, О.О. Тараненко, М.П. Зяблюк та ін . Вид. 3 є, зі змін. і доп. К ..: Укр. енциклопедія , 2007 . 856 с.
37. Станіславова Л., Терещенко Л. Лексика і фразеологія сучасного українськомовного політичного дискурсу. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Вип 53, том 2, 2022. С.205-211.
38. Станіславова Л.Л., Терещенко Л.В. Удосконалення мовної особистості майбутнього філолога. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 23. Т. 1. 2022. С.206-211.

Інтернет-ресурси

1. http://litmisto.org.ua/?page_id=5394
2. <http://www.ukrajnistika.upol.cz/Docs/Stylistyka.htm>
3. <http://uk.wikipedia.org/wiki/Стилїстика>
4. <http://www.twirpx.com/file/155138/>
5. http://chtyvo.org.ua/authors/Kapeliushnyi_Anatolii/Praktychna_stylistyka_ukrainskoi_movy/
6. <http://www.kursak.com/stylistyka-ukrajinskoji-movy-dopovid/>
7. http://mova.vn.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=11:2011-01-04-17-28-54&catid=5:2011-01-04-16-02-09&Itemid=12
8. http://bookdn.com/book_320_glava_48_TEMA_31_Sinonimi_Stilistic.html
9. http://filologukraine.ucoz.ua/publ/mova/sulm/leksika_ukrajinskoji_movi_zi_stilistichnogo_pogljad_u/3-1-0-34
10. <http://bombabooks.com/book/22-stilistika-dilovoyi-movi-navchalnij-posibnik-g-j-volkotrub/5--2-u-krayinska>
11. <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-16A71B8740040> 12.<http://1576.ua/books/3375>

12. Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=8404>.
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
3. Інституційний репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>